

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru memoria
și condamnarea totalitarismului comunist**

Analizând **propunerea legislativă pentru memoria și condamnarea totalitarismului comunist**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B498 din 17.09.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri „pentru memoria și condamnarea totalitarismului comunist”. Se propune astfel, ca Academia Română, cel mai înalt for științific, autoritate neangajată politic, să elaboreze un Raport pentru marcarea a 25 de ani de la căderea comunismului.

Totodată, proiectul cuprinde reglementări amănunțite cu privire la cuprinsul, modul de redactare și de publicare a Raportului Academiei Române, care va fi adoptat de Parlament.

Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că din punct de vedere al redactării, proiectul nu este în concordanță cu exigențele stilului normativ, cuprinzând norme cu caracter declarativ și uneori prea tehnice cu privire la numărul de pagini și la textele ce trebuie inscripționate pe prima pagină.

În plus, alăturarea cuvintelor „memoria” și „condamnarea” comunismului creează o contradicție, un eveniment neputând fi, în același timp și celebrat și condamnat.

Eventual, pot fi comemorate victimele comunismului, pentru care, așa cum se prevede în art.3, membrii Parlamentului vor păstra un moment de reculegere. Este necesară, de aceea, revederea și reformularea proiectului.

3. Sub rezerva celor semnalate, la actuala formă a proiectului se rețin următoarele observații și propuneri:

a) La **art.1**, este necesară revederea normei, întrucât expresia „în cursul acestui an” nu are în vedere perioada procedurii parlamentare pentru ca prezenta lege să fie adoptată în anul 2014 și nici termenul rămas pentru elaborarea Raportului de către Academia Română, respectiv pentru adoptarea acestuia de către Parlament. Se impune, de aceea, revederea normei.

b) La **art.2**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară înlocuirea sintagmei „primei sesiuni parlamentare a anului viitor ...” cu sintagma „primei sesiuni parlamentare a anului 2015”. Pe cale de consecință, se vor elimina parantezele din cuprinsul textului. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art.5**, în ceea ce privește expresia „în cursul anului viitor”.

c) Norma de la **art.4** trebuie reformulată, întrucât se referă la „Memorialul victimelor comunismului și al rezistenței Sighet”, care este un **complex** format din închisoarea Sighet, cimitirul Cearda și terenul aferent, ansamblu declarat de interes național prin Legea nr.95/1997. Prin urmare, Raportul Academiei Române nu poate fi elaborat „cu sprijinul” acestui ansamblu de interes național, norma de trimitere la respectivul Memorial fiind greșită.

Menționăm că punerea în valoare a acestui ansamblu de interes național se face de către Fundația „Academia Civică”, iar finanțarea activităților de punere în valoare, de cercetare, de studii și de personal al ansamblului se asigură prin Ministerul Culturii din alocații nominalizate anual în bugetul de stat, precum și din alte fonduri legal constituite, sub coordonarea Fundației „Academia Civică”.

d) Norma de la **art.6** nu este precisă, atunci când se referă la „cele mai importante date ale Raportului ...”, întrucât din redactare nu rezultă cine anume apreciază importanța unora dintre aceste date

pentru ca ele să fie incluse în „manualele de istorie care vor fi editate și tipărite în viitor”.

e) Semnalăm că prima parte a **art.7** este redată de două ori în proiect, fiind necesară revederea redactării textului.

În plus, precizările că „Raportul Academiei Române va fi tradus în limbi de circulație universală” și că „în cursul anului 2015 va fi realizată versiunea engleză, iar în cursul anului 2016-celelalte versiuni” nu sunt de natură a stabili cu exactitate cine anume are obligația asigurării traducerii și care sunt limbile în care vor fi realizate „celelalte versiuni”.

f) Referitor la **art.9**, menționăm că acesta trebuie eliminat, întrucât respectarea legii este obligatorie, fără a fi necesar ca o anumită instituție să „vegheze” asupra acestui fapt.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1162/13.10.2014